

[Else-Merete Ross.]

For stadig at gå baglæns kommer jeg nu til § 2, begrænsning af antallet af undervisningstimer. Allerede 10. januar 1961 sendte undervisningsministeriet et cirkulære ud til folkeskolerne med indtrængende henstilling om en midlertidig nedsættelse af antallet af undervisningstimer. Åbenbart har kun en del kommuner rettet sig efter henstillingen, så nu må der noget mere håndfast til. Ministeren vil bidrage til, at den pædagogiske udvikling, der er i gang, i mindst muligt omfang hæmmes ved denne og de andre foranstaltninger, der søges gennemført, men jeg ved, at det må skære ham i hjertet at skulle gennemføre dem.

Det vil nok blive vanskeligt på skolerne at blive enig om, hvilke fag der skal beskæres. Enhver lærer synes naturligvis, at hans fag er de vigtigste. I cirkulæret af januar 1961 står der, at nedskæring ikke ensidigt må ramme de såkaldte rekreative fag. Jeg håber, det vil blive opretholdt i følgende cirkulærer. Når jeg nævner det her, er det, fordi man i gymnasiet fra 1. august 1962 nedsætter antallet af gymnastiktimer fra 4 til 3 og altså netop har ladet nedskæringen gå ud over et rekreativt fag.

Jeg håber også, at man vil fortsætte linjen i cirkulæret med at give reduktion i opgivelser til eksamen, hvis timetallet nedsættes i et fag. Derved er der mulighed for at bevare kvaliteten i arbejdet.

Den sørgeligste paragraf efter min mening er § 1, der udsætter gennemførelsen af en nedsættelse af klassekvotienten. Denne nedsættelse var netop en af de meget gavnlige ideer i den blå betænkning og 1958-loven. Jeg tror, det er alle læreres ønskedrøm at få mindre klasser at arbejde med. Selv om man driver klasseundervisning som det hastigste fyrværkeri af spørgsmål fra læreren og svar fra eleverne, er det næsten umuligt at give alle eleverne chance for at blive hørt i en time. Hvor ofte er elever ikke kommet til mig efter en time og har beklaget sig over, at de ikke er blevet hørt mere end 1 eller højst 2 gange.

I 8.-10. skoleår må klasserne ikke deles, før der er over 24 elever. I gymnasieklasserne sættes kvotienten op fra 24 til 28 fra næste skoleår; det er meget beklageligt. Skal f. eks. sprogundervisning lægge mere vægt på det talte sprog end på det læste

og skrevne, er klasseundervisningens bombardement af mange spørgsmål med korte besvarelser højst utilfredsstillende. For at lære at tale et fremmed sprog må man have lov til at komme med længere fremstillinger; det er den enkeltes aktive indsats, der betyder så meget i sammenligning med de andres mere passive høren efter.

I sine beregninger over lærerbehovet har den højtærede minister side 3 i beregningen over den fremtidigt ønskede klassekvotient 24 for 1.-7. klasse og 19 i folkeskolens øvrige klasser indbefattet realklassen. Det lyder liffigt i en lærers øren, og jeg håber ikke, for mange lærergenerationer kan nå pensionsalderen, før disse kvotienter bliver det normale overalt i landet.

Denne lov må betragtes som en nødforanstaltning, og forhåbentlig finder man snart frem til bedre løsninger. Hidtil har man benyttet seminarieelever som vikarer i 5 måneder ad gangen. Er det en rationel ordning? Kan den højtærede minister oplyse, om der er planer om at sende elever ud som vikarer et helt skoleår? Det forekommer mig, at det måtte være en betydelig bedre hjælp for de pågældende skoler at kunne regne med den samme seminarieelev som vikar i et helt skoleår og også bedre for skolens elever. Desuden har jeg hørt, at det giver temmelig stor tomgang for seminariets lærere, at de i halvdelen af skoleåret mangler en klasse og derfor ofte kun har 13-15 timer om ugen i de måneder, deres elever er ude som vikarer. Da der også er mangel på seminarielevere, har jeg hørt flere beklagelser herover.

For et par år siden blev det bestemt, at lærerinder, der ikke havde børn under 18 år, ikke mere kunne være på nedsat timetal. Har man oplysninger om, hvor mange lærerinder der af den grund har forladt skolearbejdet?

Ifølge Sorø Amtsavis fra 8. november 1961 har den højtærede minister oplyst, at frafald af lærere til andre erhverv og til husmoder erhvervet beløber sig til ca. 15 pct. Kan det oplyses, hvor stor en del af disse 15 pct. der falder på hjemmegående husmødre, og hvad man har gjort for at stimulere dem til igen at gå ind i skolearbejdet?

Efter lov af 12. juli 1946 kan en lærer træde uden for nummer et år, under særlige